

THE WORLD BANK

Working for a World Free of Poverty

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន: 2011/361/EAP

Contacts:

In Washington:

Carl P. Hanlon, 1 202 473-8087

chanlon@worldbank.org

In Phnom Penh:

Bou Saroeun, (855 23) 217 301

sbou@worldbank.org

**ក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិរបស់ធនាគារពិភពលោក ពិចារណាលើរបាយការណ៍របស់
ក្រុមអធិការកិច្ចស្តីពី គម្រោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងរដ្ឋបាលលេខ១២១**

ទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ថ្ងៃទី០៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១១- ក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិរបស់ធនាគារពិភពលោក បានជួបប្រជុំនៅថ្ងៃនេះ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីការស៊ើបអង្កេតរបស់ក្រុមអធិការកិច្ចទៅលើ គម្រោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី និង រដ្ឋបាល (LMAP) និងសំណើនានារបស់ថ្នាក់គ្រប់គ្រងធនាគារពិភពលោក ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងលទ្ធផលរកឃើញ របស់ក្រុមអធិការកិច្ច ។

ក្រុមប្រឹក្សានេះបានពិចារណាអំពីរបាយការណ៍របស់ក្រុមអធិការកិច្ច និងបានព្រមព្រៀងលើផែនការសកម្ម- ភាពរបស់ថ្នាក់គ្រប់គ្រងចំពោះការដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលក្រុមអធិការកិច្ចបានលើកឡើង ។

របាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតរបស់ក្រុមអធិការកិច្ចកត់សម្គាល់ឃើញថា ជាក់ស្តែង គម្រោងនេះ "ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋប្រហែលមួយលានគ្រួសារ" និងទទួលបានស្ថាប័នស្រដៀងគ្នារបស់គម្រោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី និង រដ្ឋបាល ។ ភាគច្រើន គម្រោងនេះបានផ្តល់ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាក្រីក្រចំនួន១.២៤លាននាក់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដី ហើយ គម្រោងនេះមានគោលដៅផ្តល់នូវលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានដីធ្លីប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវ និងតម្លាភាពនៅក្នុង ប្រទេសដែលសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសារតែជម្លោះជាច្រើនទសវត្សរ៍ ។ របាយការណ៍នេះយល់ស្រប ទៅនឹងទស្សនៈដែលថា ការទទួលបានសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រប្រកប ដោយចីរភាពនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ក្រុមអធិការកិច្ចនេះក៏បានរកឃើញថា មានបញ្ហាជាច្រើន ដែលភាគច្រើនក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនោះ ថ្នាក់ គ្រប់គ្រងបានកំណត់នៅក្នុងរបាយការណ៍លើកដំបូងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ។ ប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់បឹងកក់ត្រូវបានបដិសេធ មិនឱ្យទទួលបានដំណើរការវិនិច្ឆ័យដីត្រឹមត្រូវអំពីការទាមទារដីរបស់ពួកគេនោះទេ ហើយថែមទាំងត្រូវបានបណ្តេញ

ចេញ ដោយបំពានលើគោលនយោបាយរបស់ធនាគារពិភពលោក ដែលបានព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋាភិបាលក្នុងការ ដោះស្រាយការតាំងលំនៅជាថ្មី។ ថ្នាក់គ្រប់គ្រងនេះមិនបានពិនិត្យតាមដានឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅលើការពង្រឹងការ យល់ដឹងរបស់សាធារណជន និងការចូលរួមពីសហគមន៍នោះទេ ហើយថែមទាំងពន្យារពេលអនុវត្តយន្តការដោះស្រាយ ជម្លោះ និងជំនួយក្នុងការធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋប្រសើរឡើង។ ក្រុមនេះក៏បានយល់ឃើញថា ថ្នាក់គ្រប់គ្រងនេះធ្វើ ការយឺតយ៉ាវពេកមិនអាចឆ្លើយតបទៅនឹងការបណ្តេញចេញនោះបាន។

លោក រ៉ូប៊ែត ហ្សេលីក (Robert Zoellick) ប្រធានធនាគារពិភពលោក បានមានប្រសាសន៍ថា *“យើងព្រួយបារម្ភខ្លាំង និងមិនសម្បាយចិត្ត ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលកំពុងតែត្រូវគេបង្ខំឱ្យចាកចេញពីផ្ទះសំបែង របស់ខ្លួន។ យើងបានខិតខំធ្វើការ ដើម្បីព្យាយាមជួយពួកគាត់ជាមួយនឹងផែនការសកម្មភាពដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងការប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេសដល់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីរកដំណោះស្រាយសារវន្ត។ យើងបើកទូលាយរក មធ្យោបាយផ្សេងទៀត ដើម្បីជួយប្រជាពលរដ្ឋទាំងនេះ។ យើងបានអំពាវនាវម្តងហើយម្តងទៀតសុំឱ្យរដ្ឋាភិបាល បញ្ឈប់ការបណ្តេញចេញទាំងនេះ។ យើងកំពុងសុំចម្លើយជាវិជ្ជមានពីរដ្ឋាភិបាល”*។

ការស៊ើបអង្កេតរបស់ក្រុមអធិការកិច្ចត្រូវបានធ្វើឡើង ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំអធិការកិច្ចកាលពីថ្ងៃ ទី០៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តាងនាមឱ្យប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងតំបន់បឹងកក់ ស្ថិតនៅ ចំណុចរាជធានីភ្នំពេញ ដែលត្រូវបានបណ្តេញចេញទាំងបង្ខំដោយសាលារាជធានីភ្នំពេញ និងក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍ ឯកជនមួយ ដើម្បីធ្វើផ្លូវសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ថ្មី។ របាយការណ៍របស់ក្រុមអធិការកិច្ចនេះបានផ្តោតទៅលើថា តើធនា គារពិភពលោកបានអនុវត្តតាមគោលនយោបាយរបស់ខ្លួនដែរឬយ៉ាងណា ក្នុងនោះរួមមាន គោលនយោបាយក្នុងអំឡុង ពេលធ្វើគម្រោង អនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យគម្រោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងរដ្ឋបាល ។

ប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់បឹងកក់បានចោទថា ការបណ្តេញចេញទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយបំពានលើកិច្ចព្រម ព្រៀងនៃក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការតាំងលំនៅជាថ្មីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមគម្រោងគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងរដ្ឋបាល និងអាចអនុវត្តទៅបានចំពោះការបណ្តេញប្រជាពលរដ្ឋចេញពីដីរដ្ឋនៅក្នុងតំបន់គម្រោងផ្តល់ប័ណ្ណ កម្មសិទ្ធិដី។

ឥណទានរបស់សមាគមអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (IDA) សម្រាប់គម្រោងរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងដីធ្លី (LMAP) ទទួល បានការព្រមព្រៀងពីក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិ កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២ ដែលមានទឹកប្រាក់ស្មើនឹង ២៤.៣លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក។ គម្រោងនេះត្រូវបានគ្រោងធ្វើឡើង ដើម្បីទ្រទ្រង់ដំណាក់កាលទី១នៃផែនការ រយៈពេលវែងរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលដីធ្លីបែបទំនើប តាមរយៈការធ្វើឱ្យសន្តិសុខប័ណ្ណ

កម្មសិទ្ធិដីធ្លីប្រសើរឡើង និងលើកស្ទួយដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្សារដីធ្លីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ប្រទេសកាណាដា ហ្វាំងឡង់ និងអាស្ត្រីម៉ង់ក៏បានផ្តល់សហហិរញ្ញប្បទានដល់គម្រោងនេះផងដែរ។ ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលដីធ្លីនៅកម្ពុជាភាគច្រើន ត្រូវបានបំផ្លាញក្នុងអំឡុងសម័យខ្មែរក្រហម។

រដ្ឋាភិបាលបានលុបចោលហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គម្រោងនេះ កាលពីថ្ងៃទី០៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ បន្ទាប់ពី ធនាគារពិភពលោកបានស្នើសុំផ្អាកជារួមនៃគម្រោងនេះ ដោយរង់ចាំការពិភាក្សាអំពីការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ ការពាររបស់ខ្លួនចំពោះការដោះស្រាយបញ្ហានៃការតាំងលំនៅជាថ្មី។

លោក **Roberto Lenton** ប្រធានក្រុមអធិការកិច្ច បានមានប្រសាសន៍ថា “ការទាមទាររបស់សហគមន៍ បឹងកក់មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ។ បញ្ហាដែលបានលើកឡើងទាំងនេះទាក់ទងនឹងសំណួរសំខាន់ៗអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និង សុវត្ថិភាពកម្មសិទ្ធិដី។ ក្នុងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តរបស់គណៈគ្រប់គ្រងធនាគារពិភពលោក ក្រុមអធិការកិច្ច នេះបានរកឃើញថា ការបណ្តេញចេញទាំងនេះបានប្រព្រឹត្តទៅដោយបំពានលើគោលនយោបាយរបស់ធនាគារពិភព លោកស្តីពីការតាំងលំនៅជាថ្មីដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត និងបានបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់គ្រួសារ និងសហគមន៍ ដែលរងគ្រោះទាំងនេះ។ ក្រុមអធិការកិច្ចនេះកត់សម្គាល់អំពីសារៈសំខាន់ជាសារវន្តនៃសកម្មភាពនានា ក្នុងការដោះ ស្រាយផលប៉ះពាល់ដែលប្រជាពលរដ្ឋទាំងនេះរងគ្រោះនៅក្នុងតំបន់គម្រោង និងការអនុវត្តន៍ការងាររបស់គណៈគ្រប់ គ្រងធនាគារពិភពលោកចំពោះគោលនយោបាយរបស់ធនាគារ រួមមាន ការតាំងលំនៅជាថ្មីដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត។”

ធនាគារពិភពលោកបានស្វែងបន្តទំនាក់ទំនងថ្នាក់ខ្ពស់ជាមួយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដោយធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅមុខ ដើម្បីគាំទ្រដល់សហគមន៍រងគ្រោះនានា ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ និងតម្រូវ ការជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេ។ ថ្នាក់គ្រប់គ្រងនេះបានស្នើសុំរាយការណ៍ត្រឡប់ទៅក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិវិញ អំពីការអនុវត្តន៍ផែនការសកម្មភាពក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ។

លោក **Annette Dixon** នាយិកាប្រចាំប្រទេសនៅកម្ពុជាបានមានប្រសាសន៍ថា “យើងអំពាវនាវឱ្យរដ្ឋាភិបាល បញ្ឈប់ការបណ្តេញចេញ និងរកមធ្យោបាយជួយប្រជាពលរដ្ឋ។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ ប្រទេស កម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ការរីកលូតលាស់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចកម្រិតខ្ពស់ ដោយនាំឱ្យសម្ពាធនៅលើដីធ្លីមានការកើនឡើង។ ការ បង្កើតរដ្ឋបាលដីធ្លីដ៏ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តក្នុងដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចដ៏ឆាប់រហ័ស។ យើងធានាថា មេរៀនដែលបានសិក្សាពីគម្រោងនេះនឹងត្រូវបានអនុវត្តឱ្យកាន់ទូលំទូលាយថែមទៀត។”

ក្រុមអធិការកិច្ចនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចដូចគ្នារបស់ក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិ នៃ ធនាគារអន្តរជាតិដើម្បីការស្តារឡើងវិញ និងអភិវឌ្ឍន៍ (IBRD) និងសមាគមអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (IDA) នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ ។ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងពាក្យបណ្តឹងពីបណ្តាសហគមន៍ដែលរងគ្រោះដោយគម្រោងនេះ ក្រុមអធិការកិច្ចគឺ ជាយន្តការឯករាជ្យ គណនេយ្យភាព និងឧបាស្រ័យ “ដែលមានការចូលរួមពីថ្នាក់ក្រោម” ដែលស៊ើបអង្កេតគម្រោង ផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុដោយ IBRD/IDA ដើម្បីកំណត់ថា តើធនាគារនេះបានអនុវត្តតាមគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីប្រតិបត្តិ របស់ខ្លួនដែរឬយ៉ាងណា (រួមមាន ការការពារផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាន) និងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនៃការ ប្រឈមគ្រោះថ្នាក់ ។

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTINSPECTIONPANEL/0,,menuPK:64132057~pagePK:64130364~piPK:64132056~theSitePK:380794,00.html>

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីធនាគារពិភពលោកនៅកម្ពុជា សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រ: www.worldbank.org/kh